

kérdőíves vizsgálat során összesen több mint 120 adatközlő válaszait vizsgáltam – ezen adatközlők egy része látta a plakátokat, és így válaszolt, egy része pedig csupán a plakátokon szereplő szövegeket ismerte. A válaszok összevetése után hipotézisem szerint megmutatkozik, hogy hogyan befolyásolja a plakát egésze, illetve a képi tartalom a szövegben megjelenő metaforikus szerkezet jelentését. Emellett ezzel a módszerrel vizsgálom a szlogenben szereplő metaforikus nyelvi kifejezések konstrukciós jellemzőit is.

Deák Ádám (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Csanád vármegye képviselte az 1843/44. évi országgyűlésen

Előadásomban Csanád vármegye részvételét és szerepét vizsgálom meg az 1843/44. évi országgyűlésen. Vizsgálódásomnak két főbb aspektusa lesz: a követutasítások és a követek felszólalásai a diétán. A követutasításokban foglalták össze a megyék azokat a legfontosabb ügyeket, amiket kötelezően támogatniuk kellett a követeknek. Ez a téma még kevésbé kutatott, így szeretnék rávilágítani arra, hogy a későbbiekben milyen fontos lenne ezeknek a forrásoknak a feltárása. A másik fontos kérdéskör a követek felszólalásai, amiket az országgyűlési naplóknak rögzítettek. Ezekből meg lehet tudni, hogy pontosan betartották-e küldőik akaratát. Sorra veszem az országgyűlésen felmerült legfontosabb ügyeket és megvizsgálom azokat az utasítások és a követek felszólalásai alapján. Bánhidy Albert és Kállay Ödön képviselték Csanád vármegyét ezen a diétán, röviden az életútjaikba is betekintést nyújtok.

Krizsán Bálint (Szegedi Tudományegyetem)

A magyar konzervatív mozgalom 1849 és 1859 között

1848-ban egyértelművé vált, hogy a két évvel korábban párttá szerveződött magyar konzervatív csoportosulás programja vereséget szenvedett, és politikailag légtüres térbe került. Habár támogatásukról biztosították a magyar kormányt, befelé hűek maradtak elveikhez, és terveket szőttek a forradalom előtti állapotok mielőbbi visszaállítására. A császári hatalom részéről a nemzetiségi mozgalmakkal való óvatos politika, illetve a magyar érdekek figyelembevételének szándéka közeledést eredményezett a konzervatívokhoz. Ennek jegyében az 1848. decemberében Magyarországra betörő császári sereg nyomán kinevezett ideiglenes királyi biztosok a magyar konzervatívok közül kerültek ki, sőt részvételükkel sor került egy titkos magyar bizottság felállítására is 1849. februárjában. Az Ideiglenes Polgári Közigazgatás élére is egy jelentős konzervatív személyiség, Szógyény-Marich László került. A birodalmi vezetés tehát partnerként tekintett a magyar konzervatívokra, ám az olmtüzi oktrojált alkotmány kihirdetése után politikailag ismét súlytalanná váltak. A „lemondás nélküli hallgatás” időszakában egy részük élesen szembehelyezkedett a

magyarországi alkotmányosság felszámolásával, míg egy másik csoportjuk vezető hivatali tisztségeket vállalt a neoabszolutizmus alatt. Az 1850-es évek végén ismét tárgyalásokat folytattak a kormányzattal, aminek következtében helyet ajánlottak számukra az átszervezett birodalmi tanácsban. A kettősség továbbra is fennmaradt, ugyanis míg egy részük elutasította, mások elfogadták a felkínált pozíciókat. Előadásomban kronologikusan végig tekintek a magyar konzervatív mozgalom 1849 és 1859 közötti politikai szerepvállalásán, valamint ismertetem a vezető konzervatív személyiségek nevéhez köthető politikai röpiratok és memorandumok tartalmát.

Berczeli-Nemcsényi Alex (SZTE Eötvös Loránd Kollégium)

Új élet az Újvilágban? – Német emigrációs társaságok a 19. század első felében

A 19. század első felében politikai, társadalmi vagy épp gazdasági okokból több millióan indultak Európából az Egyesült Államokba. A független állam 1783-as megalakulását követően már ebben az időszakban is a „lehetőségek földjeként” jelent meg a bevándorlók számára. Ennek oka a vállalkozásokat támogató politikája és rangok nélküli társadalma volt. Nagyon sokan érkeztek német területekről, számuk az 1830-as években kezdett el látványosan emelkedni.

Ebben az időszakban több olyan egyesület alakult meg, amely szervezett keretek között segítette az Atlanti-óceánon történő átkelést, valamint az Egyesült Államokban történő letelepedést. Ezek közül az 1830-ban alapított *Giessen Emigrációs Társaság* volt az egyik, amelynek segítségével ötszázan telepedhettek le Missouri területén. A másik pedig az 1842-ben létrejött *Texasi Német Bevándorlók Védelmére Létrehozott Egyesület*, röviden *Adelsverein* volt, amely keretei között mintegy hétezer német-ajkú emigráns kezdetett új életet az észak-amerikai kontinensen. Előadásomban a német bevándorlás hátterének felvázolásán túl ennek a két szervezetnek a működését vizsgálom meg, illetve hasonlítom össze. Kik és milyen szándékkal vettek részt a megalapításukban, s miért volt az egyik sikerebb, mint a másik?

Ezeknek a kérdéseknek a vizsgálatával árnyaltabb képet kaphatunk arról, hogy a diplomáciai kapcsolatokon túl milyen szálak fűzték össze a 19. századi Egyesült Államokat Európával.

Sztán Iván (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium):

A 19. századi helységnévtárak és a Dráván túli magyar helységnevek

Előadásom a 8 Trianon előtti horvát-szlavónországi vármegye (Bélavár-Kőrös, Lika-Korbava, Modrus-Fiume, Pozsega, Szerém, Varasd, Verőce és Zágráb) magyar helységneveivel foglalkozik. A középkorban ezen a területen még gyakran előfordultak a magyar településnevek, ám ezekből viszonylag kevés maradt meg a használatban, az újkorban és ebből fakadóan a jelenkorban is. Arra szeretnék rámutatni, melyek voltak azok, amelyek túléltek a török hódoltságot, illetve a